

Investície z eurofondov do slovenského výskumu a vývoja

Veľká šanca verzus riziká

Peter Kárpáty, Octigon, a.s.

Evolúcia žiadateľov

1990 - 2004

- TEMPUS PHARE, SOCRATES ERASMUS, CEEPUS
- Rámcové programy / 4 a 5
- VEGA a KEGA
- Štátne úlohy
- Bilaterálne a multilaterálne programy
- Nadačné zdroje
- Phare CBC programy a InterregII

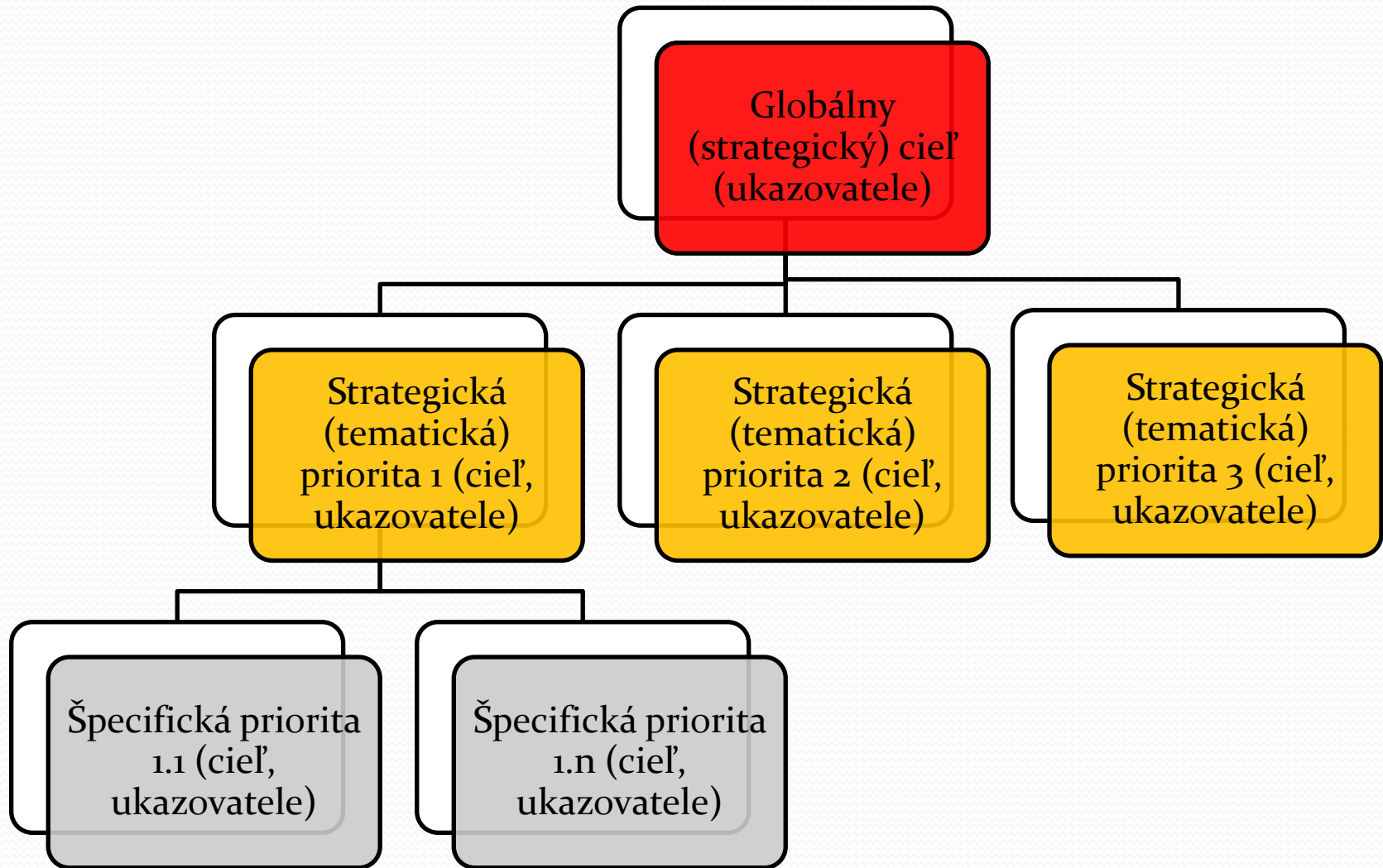
2004 - 2006 (2008)

- SOP Ľudské zdroje - 101 mil. €
- JPD Bratislava cieľ 3 - 26.7 mil. €
- 6FP (rámcový program)
- Interreg III
-

2007 - 2013

- OP Výskum a vývoj - 1 209 mil. €
- OP Vzdelávanie (617 mil. €)
- OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
- 7FP a CIP
- ...

Štruktúra strategického dokumentu

Ciele a priority NSRR 2007 - 2013

- **Špecifická priorita 1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť**

- 1.1 regionálna infraštruktúra
- 1.2 environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia
- 1.3 dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava
- 1.4 modernizácia zdravotníckej infraštruktúry

- **Špecifická priorita 3. Vedomostná ekonomika**

- 2.1 informatizácia spoločnosti
- 2.2 výskum a vývoj
- 2.3 infraštruktúra vysokých škôl
- 2.4 podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií

- **Špecifická priorita 3. Ľudské zdroje**

- 3.1 moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť
- 3.2 podpora rastu zamestnanosti, sociálnej inklúzie a budovanie kapacít

- **Špecifická priorita 4. Technická pomoc / horizontálna**

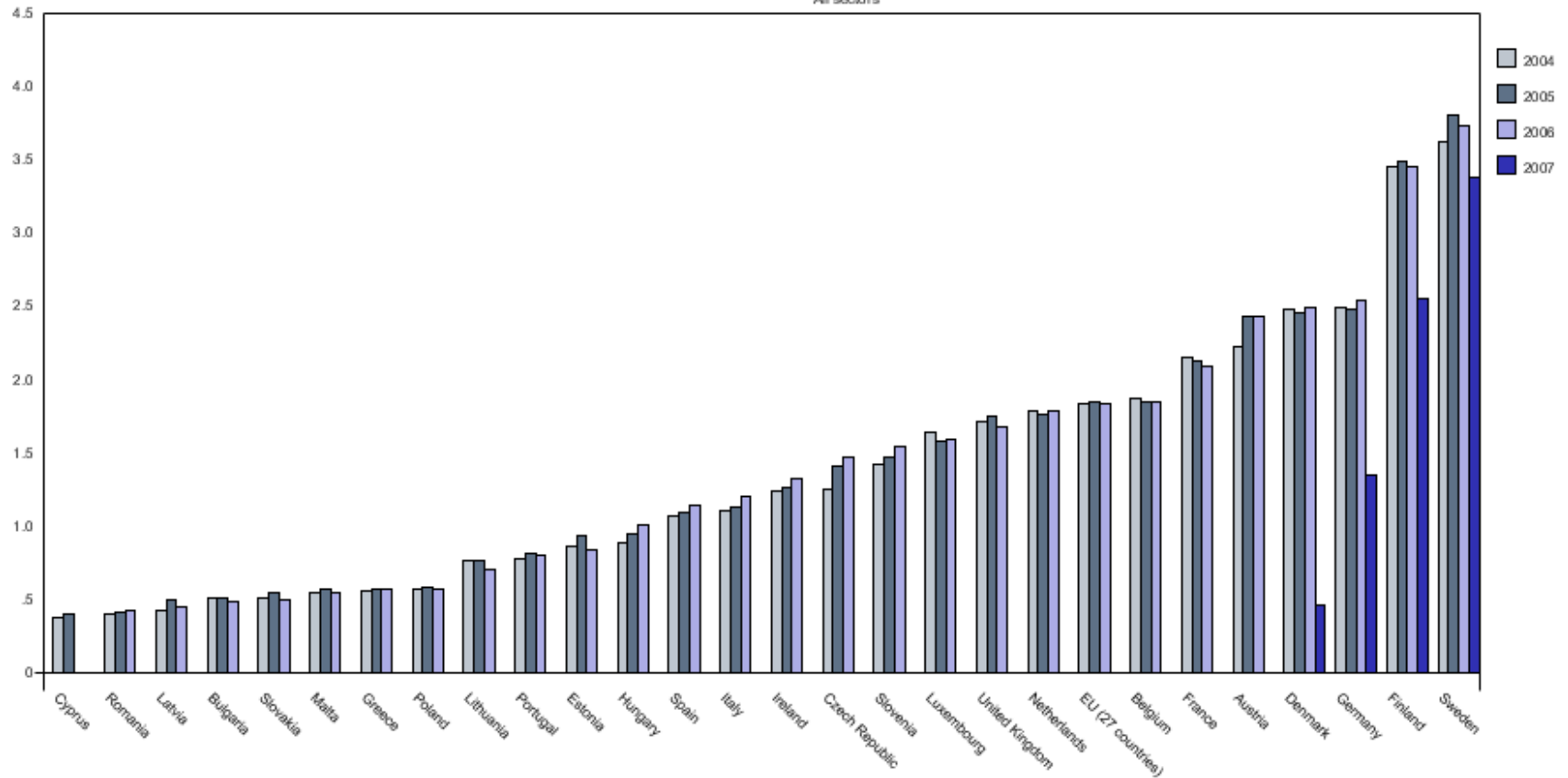
- 4.1 Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach
- 4.2 Finančné riadenie, kontrola a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach

Investície do VaV v EÚ

Research and development expenditure, by sectors of performance

% of GDP

All sectors

Source: Eurostat/OECD

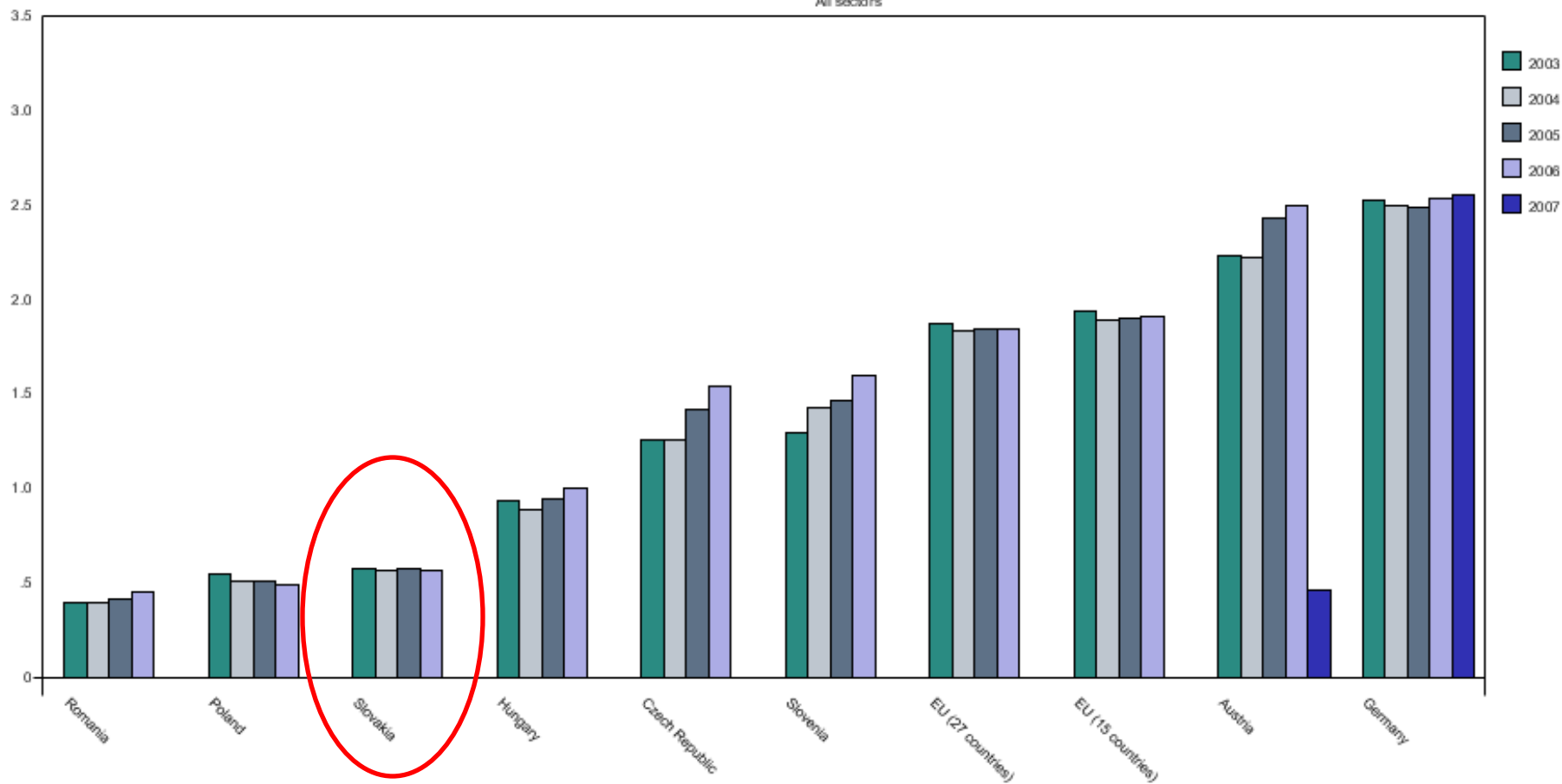
Zdroj: Eurostat a
OECD, 2008

Investície do VaV na okolí

Research and development expenditure, by sectors of performance

% of GDP

All sectors

Zdroj: Eurostat a
OECD, 2008

SR: Investície z HDP do VaV

Investície do VaV Slovensko	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
všetky sektory	0.91	1.08 ^(b)	0.78	0.66	0.65	0.64	0.57	0.57	0.51	0.51	0.49	0.46 ^(p)
biznis	0.51	0.82 ^(b)	0.51	0.41	0.43	0.43	0.37	0.32	0.25	0.25	0.21	0.18 ^(p)
vysoké školstvo	0.05	0.07	0.07	0.07	0.06	0.06	0.05	0.08	0.1	0.1	0.12	
verejné výdavky/vláda	0.36	0.19 ^(b)	0.19	0.18	0.16	0.15 ⁽ⁱ⁾	0.15 ⁽ⁱ⁾	0.18 ⁽ⁱ⁾	0.16 ⁽ⁱ⁾	0.15 ⁽ⁱ⁾	0.16 ⁽ⁱ⁾	

Zdroj: Eurostat a
OECD, 2008

Návrat na začiatok

Inštitucionálni partneri a partneri z regiónov:

- MŠ SR, MVRR SR a MH SR,
- Slovenská rektorská konferencia – 2x, Klub dekanov – 1x
- Rada vysokých škôl – Rada pre vedu a techniku – 1x,
- Slovenská akadémia vied – predsedníctvo 2x,
- Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení,
- Republiková únie zamestnávateľov,
- Zväz priemyselných výskumných a vývojových organizácií,
- Zväz priemyslu Slovenska,
- vyššie územne celky
- MVO - zastúpený SAIIA, n.o.

Návrat na začiatok

OP Výskum a vývoj:

- „V programovom období 2004-2006 neboli zadefinované individuálne opatrenia na podporu výskumu a vývoja ani infraštruktúry vysokých škôl z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ktoré by bolo možné porovnať s navrhnutými opatreniami OP VaV. Opatrenie 1.3 Sektorového operačného programu Priemysel a služby je porovnateľné s náplňou OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.“
- „Princíp partnerstva bol kľúčovým prvkom pri príprave OP Výskum a vývoj v súlade s článkom 11 všeobecného nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006“.

SOP Ľudské zdroje

OPA	Názov opatrenia	n ŽoNFP	n schválených ŽoNFP	% úspešnosti ???
3.1	Prispôsobenie odbornej prípravy a vzdelávania požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach	472	210	44,49 %
3.2	Zvýšenie rozsahu, zlepšenie a širšie poskytovanie ďalšieho vzdelávania s cieľom zlepšiť kvalifikáciu a adaptabilitu zamestnancov	607	278	45,79 %
3.3.A	Rozvoj poradenstva o povolaniach a zamestnaniach	145	87	60,00 %
Spolu		1224	575	46,97 %

JPD Bratislava Cieľ 3

OPA	Názov opatrenia	predložené žiadosti o NFP	schválené ŽoNFP	% úspešnosti
2.1.	Stimulovanie a skvalitňovanie vzdelávania pre potreby zamestnávateľov a podnikateľského sektora	290	152	52,41 %
2.2.	Zlepšenie kvality zamestnania a konkurencieschopnosti Bratislavského regiónu prostredníctvom rozvoja ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja	106	67	63,21 %
Spolu		396	219	55,30 %

And the winners are...

Západné Slovensko	Stredné Slovensko	Východné Slovensko
577 mil SKK	558.5 mil SKK	408.6 mil. SKK
4 projekty	4 projekty	3 projekty
•Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre•Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre•Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave•Univerzita J. SELYEHO v Komárne	•Žilinská univerzita v Žiline•Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave / Banská Bystrica•Katólicka univerzita v Ružomberku•Technická univerzita vo Zvolene	•Technická univerzita v Košiciach•Ekonomická univerzita v Bratislave•Univerzita P.J. Šafárika v Košiciach

Pohľad grantora

- MŠ SR:
 - Ak prídu eurofondy, budú výdavky na školstvo podstatne vyššie, a zrejme to nespôsobí zvýšené nároky na štátny rozpočet. Ale bude treba vypracovať systém, ako tieto peniaze čerpať, aby sa nestalo, že čerpáme z eurofondov len zlomok. (J.Mikolaj, 2006)
 - (...) najčastejšou chybou bolo neúplné vyplnenie žiadostí, nesprávny rozpočet a zle vypočítaná finančná analýza.
 - (...) niektorí žiadatelia napríklad predložili rozpočty, v ktorých vypočítali stratu. Ide o chyby spôsobené nepozornosťou alebo faktom, že sa projekty vypracovávali na poslednú chvíľu,....
 - (...) všetky prílohy, ktoré sa vyžadujú, sú nevyhnutné.
 - (...) Keď projekty vedľa robiť malé súkromné spoločnosti, prečo by to nevedeli robiť vysoké školy...

Pohľad beneficienta

- AKU BB:
 - (...) Projekty obsahujú kopu formalít a zbytočností, ktoré mnohokrát pripadajú ako sebabičujúce.
- UCM:
 - (...) bude mať možno už v budúcom roku špičkové televízne štúdio. Televízne štúdio spolu so strihovým, vysielacím a počítačovým pracoviskom vybudujú v priestoroch Fakulty masmediálnej komunikácie
- TU ZV:
 - (...) Najťažšie pripraviť finančnú analýzu projektu. Škola musela získavať údaje a orientačné ceny od potenciálnych dodávateľov a musela tiež predpokladať ceny tovarov pri verejnom obstarávaní.
 - Projekt sa dotkne všetkých jestvujúcich informačných sietí a komunikačných kanálov a podstatne zmodernizuje vzdelávaciu i vedeckovýskumnú činnosť na škole. Okrem iného vytvorí vo všetkých objektoch univerzity WIFI zóny, nainštalované budú napríklad multifunkčné komunikačné terminály i záznamová a prenosová technika. Tá umožní škole vykonávať rôzne videokonferencie, alebo prenosi prostredníctvom internetu
- UKF
 - Vytvorila nové pracovisko pre ŠF
- TNU:
 - (...) Projekt sme si vypracovávali sami, ale v niektorých veciach sme si nechali poradiť od firmy. Textová časť bola hodnotená veľmi dobre, pravdepodobne sa stala chyba vo finančnej časti. , Chybu odstránime a zapojíme sa do ďalšej výzvy ministerstva školstva,“ uzavrel rektor.

Výzva	Termín	Limity na NFP	Alokácia	Schválené projekty	Podané projekty	Pridelené prostriedky
OP VaV Opatrenia 5.1.: Podpora infraštruktúry VŠ za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu.	II/2008 - V/2008	30 - 150 mil. SKK	2 500 000 000 SKK	11		1 544 138 345 SKK
OP VaV Opatrenia 4.1.: Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu v Bratislavskom kraji	V/2008 - VIII/2008	10 - 40 mil. SKK	1 000 000 000 SKK			
OP VaV Opatrenia 2.1.: Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce	V/2008 - VIII/2008	10 - 40 mil. SKK	500 000 000 SKK			
OP VaV Opatrenie 5.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu	VIII/2008 - XI/2008	50 - 150 mil. SKK	2 500 000 000 SKK			
OP VaV Opatrenie 2.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe			400 000 000 SKK			
OP VaV Opatrenie 4.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe v Bratislavskom kraji			150 000 000 SKK			
OP VaV Opatrenie 2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce	XII/2008 - III/2008		1 000 000 000 SKK			
OP VaV Opatrenie 4.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu v Bratislavskom kraji	XII/2008 - III/2008		500 000 000 SKK			

Odporúčania

- Vyhnúť sa hluchým obdobiam
 - napr. roky 2006 – 2007,
 - obdobia medzi výzvami
- Uplatniť dvojkolový výber
 - obojstranný efekt
 - šetrenie verejných zdrojov na nákladnú projektovú dokumentáciu (napr. 150 M SKK projekt stojí 4-7 %)
 - Umožňuje dlhodobejšie plánovanie výziev
 - Vybuduje funkčný zásobník projektov a adresnejšie smerovanie technickej asistencie
- Prepracovať harmonogram výziev
 - Smerom k rezortu a smerom k beneficiantom (regionálne partnerstvá po investícii do centier excelencie)
 - Naprieč ďalšími operačnými programami (komplementárnymi) – OP KaHR, OP IS, OP BK, ROP, OP V

Odporúčania

- Hlbšie prepracovať vládnu stratégiu rozvoja vedy a techniky hlavne so zameraním na súvis s OP VaV a komplementárnymi programami
- Vrátiť sa a uplatniť RIS (regionálne inovačné stratégie)
- Koncepčná práca s konečnými prijímateľmi zo strany RO a SO/RO
 - Best practice, Case studies, implementačné procesy, finančný manažment
 - Strategické a programové plánovanie aj na strane žiadateľov (odstránenie „huráaktiky“)
- Nemeniť pravidlá počas vyhlásenej výzvy
- Investovať do inovatívnych a pilotných projektov
 - národné projekty a konzorciálne projekty
- Feasibility štúdie
- ...

Evolúcia žiadateľov

1990 - 2004

- TEMPUS PHARE, SOCRATES ERASMUS, CEEPUS
- Rámcové programy / 4 a 5
- VEGA a KEGA
- Štátne úlohy
- Bilaterálne a multilaterálne programy
- Nadačné zdroje
- Phare CBC programy a InterregII

2004 - 2006 (2008)

- SOP Ľudské zdroje - 101 mil. €
- JPD Bratislava cieľ 3 - 26.7 mil. €
- 6FP (rámcový program)
- Interreg III
-

2007 - 2013

- OP Výskum a vývoj - 1 209 mil. €
- OP Vzdelávanie (617 mil. €)
- OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
- 7FP a CIP
- ...

Ďakujem za pozornosť.

Peter Kárpáty
konzultant | analytik
Octigon, a.s., Bratislava
M +421 915 045 958
E karpaty@octigon.sk
www.octigon.sk